

Wyrok z dnia 26 sierpnia 1999 r.

I PKN 193/99

Nazwanie pisma rozwiązującego umowy stosunek pracy "odwołaniem" nie stanowi przeszkody do uznania, iż jest to wypowiedzenie (art. 65 § 1 KC w związku z art. 300 KP).

Przewodniczący: SSN Barbara Wagner, Sędziowie: SN Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), SA Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 1999 r. sprawy z powództwa Czesława N. przeciwko Spółdzielni Kółek Rolniczych w M. o odszkodowanie, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 19 listopada 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok w pkt I i III i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Powód Czesław N. w sprawie przeciwko Spółdzielni Kółek Rolniczych w M. o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę wniósł kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 19 listopada 1998 r. [...]. Zaskarżonym wyrokiem zmieniono wyrok Sądu pierwszej instancji (zasądzający od pozwanej na rzecz powoda odszkodowanie i koszty procesu) w ten sposób, że powództwo zostało oddalone i orzeczono o kosztach procesu na rzecz pozwanej. Powód był prezesem zarządu pozwanej Spółdzielni. Uchwałą rady nadzorczej z dnia 20 marca 1998 r. odwołano go ze stanowiska, powołując jako podstawę uchwały art. 49 § 2 Prawa spółdzielczego, Statut, art. 70 § 1, § 1¹ i § 1² oraz art. 72 § 1 KP. Pismo pozwanej do powoda zawierało pouczenie o możliwości odwołania się do Sądu Pracy w Jaworze. Następnie pismem z dnia 29

kwietnia tegoż roku rada nadzorczą anulowała treść pisma z dnia 20 marca 1998 r. w części dotyczącej stosunku pracy powoda, powołując się na art. 52 § 2 Prawa spółdzielczego. Powód nie wyraził na to zgody. Powód jest radnym Rady Gminy w M. Strony łączyła umowa o pracę, a nie stosunek pracy na podstawie powołania w rozumieniu Kodeksu pracy. Zdaniem Sądu drugiej instancji, pozwana nie miała zamiaru rozwiązywania z powodem umowy o pracę, o czym świadczy fakt braku konsultacji w trybie art. 25 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.). Zasadzenie przez Sąd pierwszej instancji na rzecz powoda odszkodowania naruszało zatem prawo materialne (art. 45 i 47 KP) i z tego względu Sąd Wojewódzki zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

W kasacji powód zarzucił naruszenie:

- art. 233 § 1 KPC i art. 65 § 1 KC w związku z art. 300 KP przez błędne przyjęcie, iż pismo z dnia 20 marca 1998 r. nie zawierało wypowiedzenia umowy o pracę,
- art. 328 § 2 KPC przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji podstawy prawnej rozstrzygnięcia w zakresie wykładni oświadczenia woli pozwanej z dnia 20 marca 1998 r. oraz pominięcie dowodu w postaci pisma pozwanej z dnia 29 kwietnia 1998 r.,
- art. 45 i art. 47¹ KP w związku z art. 48 § 2 Prawa spółdzielczego oraz art. 25 ustawy o samorządzie terytorialnym, polegające na rozwiązaniu umowy o pracę przez organ do tego nieuprawniony (zdaniem wnoszącego kasację powinien być to zarząd, a nie rada nadzorczą) oraz braku zgody rady Gminy w M.

W kasacji wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa wraz z kosztami zastępstwa procesowego, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Pozwana wniosła o oddalenie kasacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest uzasadniona.

Podstawową kwestią jest ustalenie, czy uchwała rady nadzorczej pozwanej z dnia 20 marca 1998 r., wyrażała zamiar doprowadzenia do ustania stosunku pracy

powoda. Powołane w niej przepisy stanowią, że do odwołania członka zarządu właściwa jest rada nadzorcza lub walne zgromadzenie spółdzielni, w zależności od postanowień statutu (art. 49 § 2 Prawa spółdzielczego), a także określają sposób i dopuszczalność rozwiązania stosunku pracy powstałego na podstawie powołania (art. 70 § 1, § 1¹, § 1² i art. 72 § 1 KP). Zdaniem Sądu Najwyższego dwie okoliczności świadczą o istnieniu tego zamiaru. Pierwszą z nich jest powołanie w uchwale rady nadzorczej z dnia 20 marca 1998 r. przepisów Kodeksu pracy dotyczących ustania stosunku pracy i pouczenie o możliwości odwołania do sądu pracy. Wskazano wprawdzie wadliwe przepisy, bo dotyczące stosunku pracy powstałego na podstawie powołania, a powód był w umownym stosunku pracy, ale wyrażono w ten sposób zamiar rozwiązania tego stosunku. Drugą okolicznością ujawniającą ten zamiar jest pismo rady nadzorczej z dnia 29 kwietnia 1998 r. "anulujące" tę część jej uchwały z dnia 20 marca tegoż roku, która dotyczy stosunku pracy. Ten, kto uważa, iż nie złożył oświadczenia woli, to go nie odwołuje. Nienazwanie pisma rozwiązującego stosunek pracy wypowiedzeniem, lecz odwołaniem nie oznacza, iż w istocie nie jest ono wypowiedzeniem umowy o pracę. Decyduje o tym charakter stosunku pracy (umowny czy z powołania). Zgodnie bowiem z art. 65 § 1 KC (w związku z art. 300 KP) oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Konkluzją tych rozważań jest stwierdzenie, iż zarzuty kasacji dotyczące naruszenia art. 65 § 1 KC, art. 233 § 1 oraz art. 328 § 2 KPC są uzasadnione.

Trafne są także zarzuty w przedmiocie naruszenia art. 45 i art. 47¹ KP. Skoro wypowiedziano umowę o pracę wbrew zakazowi z art. 25 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym (brak zgody rady gminy na rozwiązanie umowy o pracę z jej członkiem), to na mocy tych przepisów Kodeksu pracy powód nabył prawo do odszkodowania.

Nie jest natomiast zasadny zarzut naruszenia art. 48 § 2 Prawa spółdzielczego. Według tego przepisu podejmowanie decyzji nie zastrzeżonych w ustawie lub statucie innym organom należy do zarządu. Jednakże zgodnie z art. 46 § 1 pkt 8 tego prawa podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkami zarządu należy do zakresu działania rady nadzorczej.

Z tych względów na podstawie art. 393¹³ i art. 108 § 2 w związku z art. 393¹⁹ KPC orzeczono jak w sentencji.

